

Tirolsko. Italijanski poslanci ne pridejo v deželni zbor. Vlada bojda hoče, da se volijo deželni odborniki po narodnosti. Na tak način upa privabiti Italijane v deželni zbor.

Dalmatinsko. Umril je deželni glavar dr. Mihael Klaič. Bil je nad 30 let deželni in nad 20 let državni poslanec in kot tak predsednik hrvaško-slovenskega kluba. Nam Slovenem je bil vedno prijatelj, in zato ob tej izgubi srčno žalujemo Slovenci z dalmatinskimi brati.

Hrvaško. Ogerska vlada hoče na Reki uvesti madjarski zemljeknjižni red. In k temu bode molčal hrvaški sabor, ker imajo v njem večino madjaroni. — Vrli zagrebški list »Obzor« je bil lani zaplenjen 660 krat. Tako strahuje madjaronska vlada pošteno hrvaško časopisje.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče so o Božiču darovali rimskim revežem 15tisoč lir. — Papež izdajo novo okrožnico na očrbe razkolnikov. V njej se bodo temeljito dokazovalo rimske papeštvo in pobijali razkolniški presodki.

Francosko. Panamski goljuž Artton brčas ne pride pred porotnike; kajti ondi utegne izdati nad sto poslancev, ki so se dali podkupiti pri panamski slepariji in goljužiji. Kjer ni sv. vere, ondi tudi ni vesti.

Angleško. Angleži so v hudih skripcih ne samo v Ameriki zaradi republike Venezuele, ampak tudi v južni Afriki. Ondi je angleški oskrbnik matabelske dežele Jameson s silo udril v traansvalsko republiko. Ker sta takoj ugovarjali Nemčija in Francija, dela se angleška vlada čisto nedolžno, češ, Jameson je to storil na svojo roko.

Srbsko. Skupščina je sklenila novo postavo o preosnovi vojske, in kralj je postavo v eni uri potrdil. To je šlo sila naglo. Ko bi le tako naglo mogli dobiti denarja na posodo! In tega potrebuje Srbija, ako se količkar hoče spomladi mešati v turške pomatije.

Turško. Krvavi nemiri so bili v Urfi in Diabekiru v Aziji. Bile so strašne grozovitosti. Zakrivili so jih turški vojaki, ki so poklali okoli 3000 ljudij. — Vlada severoameriških zedinjenih držav zahteva od turške vlade, naj poravnava škodo, kar so je imeli Američani v Turčiji.

Azija. Na otoku Formosa v daljni vshodni Aziji je nastal punt. Na novega leta dan je napadlo 10tisoč ustašev okraj Thaipae, vendar so jih vladne čete razpršile. Bati se je, da v kakem drugem kraju ne Formosi nastane upor.

Afrika. Jamesona, ki je s 700 možmi udril v transvaalsko republiko, je zlahka premagal predsednik te republike, Krüger. Temu je nemški cesar takoj častital, kar Angleže hudo jezi. Angleži naj pomnijo, da se prosta dežela, čeprav je ondi toliko zlatih rudokopov, kar meni nič tebi nič ne sme prisvojiti.

Amerika. Špancem se na otoku Kuba zopet prav slabo godi. Ustaši so obkolili glavno mesto Havano in je utegnejo v kratkem zasesti. Španski maršal Martinez Campos je hotel svojo čast odložiti, pa vojno ministerstvo ni tega dovolilo. Španskih vojakov je na Kubi 120 tisoč, ustašev pa bojda samo 20tisoč; toda tem na skrivnem pomagajo ostali Američani.

Za poduk in kratek čas.

Nekaj o smehu.

(Proučuje Anton Biserjančan.)

(Konec.)

O smehu se dá še mnogo povedati. Neki angleški učenjak trdi celo, da se more iz smejanja spoznati

prav mnogokrat narava človekova. Navaja nam jako zanimivo naslednje: Pri odkritosrčnem in prostodušnem človeku se sliši glas a, kadar se smeje, pri mirnem in premišljenem glas e in i. Kdor se smeje v glasu, ki je nekako na pol a, na pol o, isti je darežljiv in pogumen; kdor pa se smeje na pol e in na pol u, je skopuh in hinavec. Ljudje, ki se smejejo v spojenem glasu a in o, in ljudje, ki se smejejo v spojenem glasu a in i, te dve vrsti ljudje se imata navadna radi in sklepata prijateljstvo. Debeli, tolsti ljudje se več smejejo, kakor drobni in suhi. Ogibaj se istega, ki se skoro nikdar ne smeje. Notranji smeh, ki se na obrazu ne upa prav pokazati, pomenja hudobnost. Kdor se smeje preglasno, kaže, da nima mnogo možganov v glavi, da je neumen. Pameten človek se smeje zmerno. Tako nas uči angleški modroslovec.

Uzroki, zakaj se človek veseli, so v življenju jako različni. Ker pa je smeh izraz našega veselja, zato je tudi smeh različen, naše mišice se pri različnih priložnostih različno nategnejo. Bratec je bil bit, sestra pa si je zaslužila, vendar mati so ji prizanesli. Sestrica se sedaj smeje bratcu in tak smeh imenujemo škodoželjni smeh. Kadar dijak prosi očeta za denar, se smeje dijak ljubeznjivo, oče k večjemu prisiljeno; ko oče sega po denar v žep, smeje se oče bridko, dijak sladko; ko že čuti dijak kaj okroglega v svoji roki, se smeje zadovoljno, a oče dvoumno. Če hoče kdo pokazati, da je več kot drugi, se smeje prezirljivo. To je ostuden smeh. Kadar druge jeziš, smeješ se pikro in zbadljivo. To je grd smeh. Srčni smeh opazujemo pri nedolžnih otrocih in ljudeh.

Nekaterim smeh ne povzročuje mnogo težav, zato pravimo, da se gladko smejejo. Nahajajo pa se tudi ljudje, ki se niti sami ne vedo smejeti. Že pri otrocih lahko to vidiš. Smej se mu, in smejal se bo za teboj. Pa tudi pri odraslih opazujemo to otročjo navado. Ako se zdi v družbi kakemu imenitmu gospodu kaj smešno, kar naenkrat si domišljujejo vsi nizki in majhni gospospedi, da se tudi jim zdi to smešno, in vsi se smejejo za velikim gospodom. Ta smeh imenujemo bizantinski smeh, ker se neki nekda v Bizancu ali Carigradu mnogo ljudij ni vedno drugače smejeti, kakor kadar so se smejali visoki gospospede. Razuzdane osebe se smejejo nedostojno. Kako mogočen vihar pred nevihto pridrvi jim smeh iz ust, tako glasen in silen, da bi bilo dobro, ako bi si človek iz previdnosti za enake slučaje zamašil občutljiva ušesa. Zraven pa začnejo zvijati svoje telo na vse mogoče pretege, celo to lahko opaziš, da spravijo svojo glavo v najbližjo dotiko s spoštovanimi koleni. Če pa se jim lenobno telo ne mere več tako skriti, gotovo pa bodo ploskali z rokami in cepetali z nogami, da ne boš vedel, ali se jim je v glavi katero kolesce ustavilo ali pa se jim je začelo katero na novo vrteti. Nekateri ljudje imajo nelepo navado, da se za nos držijo, kadar se zelo smejejo. Učitelji pravijo, da se to posebno rado dogaja pri nadopolni mladini v šolskih klopih, kadar bi učitelju rada prikrila svojo smejačo se naravo. Otrok zapre usta, z rokico se prime za nasek in si misli: Drago srce, zdaj se smej, učitelj te ne vidi! Toda učitelji so prebrisani, tudi oni so bili nekda otroci!

Navadno se pač smejejo, kadar smo veseli. A pri dijaki mora biti seveda zopet kaka izjema. Dijaki se smejejo tudi — kadar so žalostni in obupni. Le poslušajmo, kako se nam ubogi dijak toži:

Raztrgan ves in razcapan,
Iz čevljev pal'c mi gleda,
Skozi suknjo sije beli dan,
Denarcey v žepu nič, seveda.

Kaj ne, grozna reva vlada med dijaštvom. Sree se pri takih razmerah nam ne bi moglo smejeti, resničnega veselja bi ne mogli nikdar občutiti. Toda

dijak, pri njem je vse narobe. Le čujte, kako končuje dijak svojo žalostno pesem:

Tako jaz životarim,
Haha, ta pijan študent!

Neverjetno! Odkod mu prihaja ta haha? Glejte, to je smeh, ki izvira iz žalosti in obupa!

Večina ljudi ljubi smeh prav iskreno in skrbi zanj, kjer le more. Tudi vi ste med to večino. Le recite mi odkritosrčno, kaj pogledate v »Slov. Gosp.« najprej, kadar ga dobite v roke? Le odkritosrčno povejte! Smešnico, kaj ne? In kadar ste jo prebrali, potem pride smeh, eden se začne smejati in vsi drugi za njim, da vas je veselje gledati. Povejte tudi, s kakimi ljudmi rajši občujete, z žalostnimi ali veselimi? Žalostni ljudje — bah, proč z njimi, veseli ljudje — uj, le k njim! Prav tako! Le bodite veseli, toda nikdar čezmerno in iz pregrešnih vzrokov!

Sedaj pa mislim, da sem vam povedal vse važnega in zanimivega reči o smehu. Če se še pa kdaj česar domislite, bom vam že poročal. Z zadovoljnim smehom se poslavljam od vas. Srečno!

Smešnica. Nekdo se je v krčmi hvalil, kako so ribe dobre. Krčmar ga vpraša: »Ali si jih že jedel?« — »Ne, ampak sosed mi je pravil, da je videl, da so jih drugi jedli.«

Razne stvari.

† Luka Kunstek.

Na dan sv. Treh kraljev ob 4. uri zaran je umrl na Pluju po kratki, mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajočega, gimnazijski profesor g. Luka Kunstek v 61. letu svoje dobe. Z blagim pokojnikom je zgubil naš narod zopet iskrenega rodoljuba stare korenine, jeklenega značaja, da je malo takih, znanci odkritosrčnega, ljubeznivega prijatelja, gimnazijska mladež pa izvrstnega učitelja, ki je ljubil svoje učence in po očetovsko skrbel za njih duševno in telesno odgojo. Doprinesil si, dragi Luka, svojo nalogo na odličen način, zatoorej moreš mirno počivati »v zemlji slovenski, predragi deželi, ki si jo ljubil presrčno ves čas!« Do svidenja nad zvezdami!

Domače. (Na god sv. Treh kraljev) so peli v stolni cerkvi slovesno sv. mašo milostljivi knezoškof. Opoldne pa so k sebi povabili na obed prečastiti stolni kapitelj.

(Štiri deklice se zadušile). Danes teden je šel pri leitersberskem prerovu stanujoči železniški delavec na delo, žena pa v Maribor, da bi kaj nakupila. Med tem pa začne pri peči tleti neka cunja. V kratkem je bila izba tako polna dima, da so se zadušile štiri hčerke, stare 8 mesecev do 6 let.

(Foregger v Celju.) Poslanec dr. Foregger je dne 28. dec. svojim volilcem poročal o svojem »delovanju« v državnem zboru. Povedal ni ničesar novega, in zato so mu zbrani veliki Nemci izrekli zaupanje.

(»Südmarka« obkradena). V Celju so uzmoviči še vedno prav delavni. Celo »nemška posest« jim ni več sveta. Ukradli so namreč nabiralnik »Südmarke«, v katerem je bilo okoli 30 gld.

(Častni ud). Brežiško in sevniško učiteljsko društvo je imenovalo g. ravnatelja Mihaela Zavatlala, bivšega okrajnega šolskega nadzornika, svojim častnim udom.

(Zahvala.) Ubožnim solarjem slovenske ljudske šole v Konjicah so blagovolili darovati: gospa baronica

Way, roj. grofica Wurmbrand, 15 gld.; slavna posojilnica ter gg. Žepić, Ogorec, Papešil, dr. Rudolf 100 gld., g. Ogorec tudi blago za obleko za lastno ceno. — V imenu ubožnih solarjev se zahvaljuje podpisana učiteljica na teh veledušnih darih. Bog plati! Milka Pirnat.

✓ (Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju) so bili dne 30. dec. v občinski odbor izvoljeni gg. Matija Zaje, Jože Zaje, Janez Finzger, Franc Urbas, Jak. Jurič, Anton Mlakar, Miha Mustafa, Matevž Mlakar, Štefan Lenart, Boštjan Medved, Franc Napast, Anton Pintar, Matevž Žunkovič, Matija Žunkovič, Jože Frank, Jože Medved, Jurij Tumpej in Matevž Planinšek.

(Imenovanje.) Avskultant gosp. dr. Oton Papež je imenovan sodnim pristavom v Ložu, avskultant Viktor vitez Frölich sodnim pristavom v Sevnici.

(Zadušil se je.) Dne 5. jan. so našli v Mariboru v Tegetthofskih ulicah, v Wallhegerjevi hiši Karola Vračka v postelji mrtvega. njegovo ženo pa na smrt bolno. Pazite na peči!

(V Konjicah) se je leta 1895. narodilo 141 otrok, ali 24 otrok več, kakor l. 1894.; umrlo je 76 ljudi, 22 manj od leta 1894. Zakonov se je sklenilo 25, leta 1894. pa 26 parov.

✓ (Izpred sodišča.) Meseca avgusta lani se je v Laskem trgu vršil socijalističen shod. Omejen je bil na povabljenе goste. Meseca decembra je okr. sodišče v Laskem trgu obsodilo sklicatelja na 20 gld. globe, ker so se shoda udeležili tudi taki ljudje, kateri niso imeli vabila. namreč krčmar, krčmarica in natakarica.

Društvene. (Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali p. n. gg. stolni dekan L. Herg in profesor Maks Pleteršnik po 5 gld., kaplan Anton Sijanec 4 gld., davkar S. Kocbek 2 gld. in posestnik Fr. Pišek 1 krono. Bog plati!

(Bralno društvo »Mir«) pri Veliki Nedelji ima dne 12. januarja 1896 občni zbor. Vspored: Poročilo predsedništva; volitev odbora; vplačevanje udnine; preinačenje društvenega imena in mogoči predlogi. Zvečer ob 7. uri je tombola s prosto zabavo.

(Kmečko bralno društvo v Jarenini) bode imelo v nedeljo, dne 19. jan. popoldne po večernicah v gostilnici g. Jagodiča občni zbor z volitvijo novega odbora. Udje in prijatelji, pridite v obilnem številu!

(Bralno društvo pri Sv. Križu) na Murskem polju bode imele dne 12. jan. ob 3. uri popoldne redni občni zbor s petjem v bralni sobi. K mnogobrojnej udeležbi se vabi.

(Čitalnica v Brezicah) priredi svoj redni občni zbor dne 12. jan. ob 4. uri popoldne v Narodnem domu.

(Celjsko pevsko društvo) priredi v nedeljo, dne 12. januarja v »Narodni čitalnici v Celju« zabavni večer s sledečim vspeedom: A. Petje. 1. Dr. B. Ipavic: »Mi vstajamo!« moški zbor; 2. Gr. Rihar: »Zvonovi«, osmospev; 3. Brajša: »Réverie«, osmospev. B. Župan. Izvirna šaloigra v dveh delih. Spisal Miroslav Vilhar. C. Ples in prosta zabava. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina za člane 30 kr., za nečlane 50 kr., za rodline 1 gld. Vstop je dovoljen le članom in povabljenim gostom.

(Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni) priredi dne 26. januarja 1896 ob 3. uri popoldne javni občni zbor z veselico in petjem v gostilnici gospoda J. Skerleca.

Iz drugih krajev. (Slovani v Aleksandriji.) V tem imenitnem obmorskem egiptovskem mestu je okoli 4000 Slovencev in Hrvatov. Te dni so ustanovili društvo »slovanska sloga«. Predsednik mu je Hrvat dr. Lujo Žaja, v odboru pa so ti-le Slovenci: gg. Albin Volovšek, štajarski Slovenec, ter Ivan Šemec in Fr. Laznik.